

Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

Temaer (<http://www.historie-online.dk/temaer-9>)

HistorieLab (<http://www.historie-online.dk/historielab>)

Arkiv (<http://www.historie-online.dk/arkiv>)

Bliv medlem (<http://www.historie-online.dk/bliv-medlem>)

🏠 (/) > Danmark - Historie og topografi (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>) > Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)

> Trap Danmark 24 Sorø, Ringsted, Køge, Faxe, Stevns

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/den-foerste-ghetto>)

Trap Danmark 24 Sorø, Ringsted, Køge, Faxe, Stevns

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 262

Del artikel: **f**

(<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php>)

u=<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns>

online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **t**

5-5/historie-og-topografi-11-11-11-trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **in**

topografi-11-11-11-trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **in**

11/trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **in**

soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **in**

faxe-stevns) **in**

(<https://twitter.com/home?status=.> Aktiviteten kan ses på <http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns>) **in**

status=. Aktiviteten kan ses på <http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns>) **in**

ses på <http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns>) **in**

<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns>) **in**

online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11-trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **in**

5-5/historie-og-topografi-11-11-11-trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **in**

topografi-11-11-11-trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **in**

11/trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **in**

soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **in**

faxe-stevns) **in**

(<http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns>) **in**

mini=true&url=<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns>) **in**

online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11-trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **in**

5-5/historie-og-topografi-11-11-11-trap-danmark-24-soroe-ringsted-koege-faxe-stevns) **in**

Mest læste artikler

Lige nu I dag 7 dage 28 dage

Hvad er påskeharen? (<http://www.historie-online.dk/temaer-9/arstidens-skikke-14-14-14/paske-21-21/hvad-er-paskeharen>)

Bogstakken, uge 11, 2022 (<http://www.historie-online.dk/boger/bogstakken-7-7/bogstakken-uge-11-2022>)

1960'ernes Danmark (<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/udstillinger-3-3/1960ernes-danmark>)

TV-tips, uge 11, 2022 (<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/tv-tips/tv-tips-uge-11-2022>)

Årets historiske bog 2021 (<http://www.historie-online.dk/boger/arets-historiske-bog-8-8/aarets-historiske-bog-2021>)

Gækkebrevenes "forløber" (<http://www.historie-online.dk/temaer-9/arstidens-skikke-14-14-14/paske-21-21/gaekkebrevenes-forloeber>)

Indhenter fortiden os? (<http://www.historie-online.dk/historielab/indhenter-fortiden-os>)

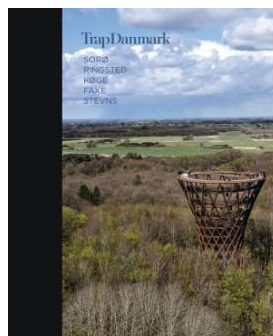
topografi-11-11-

11/trap-danmark-24-

soroe-ringsted-koege-

faxe-stevns&title=)

Trap Danmark. 6. udgave, bind 24
Sorø, Ringsted, Køge, Faxe og Stevns
Udg. af Trap Danmark og Gad

Af Ole Schramm, cand.mag. i historie og musik

Det er et par generationer siden, at Trap Danmark 5. udgave udkom. Det bind, der omhandlede Sorø Amt udkom i 1954, og med den udvikling og modernisering, som Danmark har oplevet i årene efter 1954, kan man kun glæde sig over, at Trap Danmark og Gads Forlag har taget initiativ til at udsende en helt ny og opdateret udgave af et af de væsentligste standardværker om Danmark. Hvor 5.

udgave var tyngt af en fokusering på væsentlige og mange mindre væsentlige detaljer. Fx kan man læse, at der var "15.563 heste, 105.273 stk. hornkvæg, hvoraf 56.530 malkekøer, 500 får, 155.393 svin, 992.806 høns, 1960 kalkuner, 31.209 ænder, 10.149 gæs og 10.900 bifamilier" (s. 615). I 6. udgave har man valgt at fokusere på det overordnede billede. Det hedder således om den animalske produktion, at der er "en mindre animalsk produktion med kød- og malkekvæg, svin samt høns til æglægning" (s. 64). Det er måske lidt trist, at 6. udgave har flyttet oplysningerne om biaverne til afsnittet om kultur, hvor det nævnes, at der findes en biaverforening, der næppe kan mønstre 10.900 biaverfamilier! Udviklingen har sin pris.

Det siger sig selv, at Sorø Kloster og Sorø Akademi er væsentlige emner i begge udgaver. På samme måde, som det var tilfældet med den animalske produktion, gælder det også om disse vigtige institutioner, at 5. udgave var tyngt af et hav af uvæsentlige detaljer. Det betød, at det var svært at holde fokus på det væsentlige. Mange afsnit, der var sat med en meget lidt læsevenlig skriftstørrelse og de meget lange afsnit, gjorde det bestemt ikke nemmere. En sand mani for forkortelser bidrog også hertil. Hvor befriende er det at læse 6. udgave, hvor vi på blot fire sider får god besked om klostrets historie, klosterbygningerne, Sorø Akademi, dets bygninger og Akademihaven. Vi kan samtidig glæde os over de gode fotos.

Sorø Akademi's hovedbygning og Akademihaven ligger direkte ned til Sorø Sø. Bygningen er opført i årene 1822-27 og er tegnet af Peder Malling. Den officielle indgang er fra sassen. Bag hovedbygningen ses bl.a. Sorø Klosterkirke fra middelalderen. Foto: Jens Nørsgaard Larsen/Trap Danmark, 2020

For at gøre det nemmere for os at orientere os i værket bliver fremstillingen af kommunerne struktureret på samme måde. Vi kan derfor hurtigt finde frem til det, der interesserer os, hvad enten det drejer sig om natur og landskab, historie, byerne, kultur, samfund eller erhverv. Kapitlerne om kommunerne slutter med et citat. For Sorøes vedkommende er det Carsten Hauch: "Afskedssang til Akademisterne i Sorø". I: Lyriske digte. Bog- og Papirhandler C. Steens Forlag, 1842. En værdig afslutning på et kapitel om Sorø Kommune. Citatet må glæde enhver, der har tilknytning til Sorø.

Der er gode og instruktive tabeller og diagrammer, som er uundværlige for forståelsen af forskellige udviklingstendenser, og vi får opridset den historiske udvikling fra 11.000 f.Kr. til 2.000 e.Kr., befolkningsudviklingen og meget andet. Vi får forklaringer på stednavnenes betydning, kulturelle institutioner som Holberg Teatret og Ruds Vedby Borgspil og meget andet.

Det er glædeligt, at afsnittet om kultur får så megen plads, som den fortjener. I kapitlet om Sorø fylder det 18 sider. Antallet af sider står efterfølgende i parentes. Natur og landskab (12), Historie (10), Byerne (8), Samfund og erhverv (11).

For Ringsted Kommune er de tilsvarende tal: Natur og landskab (10), Historie (13), Byerne (8), Kultur (12), Samfund og erhverv (11). For Køge er tallene: Natur og landskab (12), Historie (16), Byerne (14), Kultur (16), Samfund og erhverv (13).

Dronefotoet af Stevns Klint iscenesætter Højerup Gamle Kirkes unikke beliggenhed på dramatisk vis. Efter at koret styrtede i havet i 1928, blev den betonsikring, der i dag bærer udsigtsterrassen, støbt. Herved blev nedbrydningen standset, og havet spiser ikke længere kirken bid for bid. Foto: Jens Nørgaard Larsen/Trap Danmark, 2020

Tallene viser, at Trap Danmark har prioriteret kulturen som et af fundamentene i en danmarksbeskrivelse. Det gør det også nemmere at forholde sig til indholdet i kapitlerne om kultur, at de er bygget nogenlunde ens op. Indholdet i disse kapitler er rimeligt, og vi får god besked fx om kulturhistoriske museer, religion og trossamfund, byggeskik på landet, billedkunst og musik. Undertiden bliver det lidt for summarisk, når det nævnes, at "Ringsted Kulturhus danner ramme om en række foreninger" (s.113), men vi får ikke besked om, hvilke foreninger det drejer sig om. Det skal sættes i relation til, at idrætsforeningerne omtales mere specifikt. Her nøjes man ikke med at skrive, at "Idrætsforeningerne har stor tilslutning i Ringsted Kommune". Nej, her skal vi fx vide, at "Benløse Idrætsforening (oprettet 1934) topper listen, mens Ringsted Idrætsforening (oprettet 1890) er delt op i mange mindre foreninger, bl.a. gymnastik og fodbold, der tilsammen har mange medlemmer. Også Ringsted Svømmeklub er meget søgt". Selv om det også er summarisk, er det alligevel et lidt mere nuanceret billede, end tilfældet er for foreningernes vedkommende. Det er nok en lille detalje, og den skal ikke skygge for, at kulturafsnittene gennemgående er oplysende, interessante og væsentlige.

Hver kommune har sine historiske steder, som fortjener at blive beskrevet. Ligesom Sorø som nævnt har Sorø Kloster og Sorø Akademi, har Ringsted Sankt Bendts Kirke og historierne om den kongelige dynastipolitik, der udspillede sig i middelalderen. Køge er forbundet med Slaget i Køge Bugt i 1710, Faxø er forbundet med herregårdene og klostrene Vemmetofte og Gissefeld. Stevns forbinder man især med klinten, der i 2014 blev optaget på UNESCOs verdensarvsliste. Alle disse steder er blevet beskrevet i særlige afsnit i de kapitler, hvor de hører hjemme. Det er nemt at finde frem til disse afsnit, hvis man vil vide noget mere om de ting, som fortjener særlig opmærksomhed i de forskellige kommuner.

Ligesom Trap Danmark har struktureret fremstillingen af kommunerne på samme måde, gælder det samme også fremstillingen af de forskellige afsnit, som bogen er bygget op om. Er man fx interesseret i naturen og landskabet eller historie, er det nemt at finde de oplysninger, man er interesseret i. I afsnittet om naturen og landskabet får vi fx god besked om det varierede landskab i Sorø Kommune, om natur- og landskabsforvaltningen, friluftslivet, beskyttede områder, særlige biller, svampe og fugle og om Naturpark Åmosen, der i 2014 blev etableret som Danmarks første naturpark. På samme måde er naturen beskrevet for de andre kommuner. Det giver lyst til at gå på opdagelse i naturen og opsøge alle herlighederne. Alligevel undrer det mig, at debatten om den vilde naturs tilstand overhovedet ikke er berørt. Forskere fra Aarhus Universitet har samlet og evalueret data fra overvågning af den danske natur de seneste ti år, og konklusionen var, at biodiversiteten var i tilbagegang, og derfor er mange dyr og planter truede. Er emnet for kontroversielt? På samme måde er en diskussion om landbrugets problemer og om økologi heller ikke berørt. Burde der ikke være plads til forskellige synspunkter?

Hvor Køge Å passerer tæt forbi Lellinge, findes en grågrønlig bjergart i ådalens bund. Den kaldes Lellinge Grønsand. Om sommeren, når den har lavere vandstand, kan man samle fossiler fra åbunden. De er enten indlejret i Lellinge Grønsandskalk eller i mere sandet og leret materiale. Foto: Jens Nørgaard Larsen/Trap Danmark, 2021

Afsnittene om historien er lige så ens opbygget som alle de andre afsnit, hvilket kun er godt, men det undrer alligevel, at udviklingen kun er ført frem til 2007. Grafen over befolkningsudviklingen er derimod ført frem til 2021. Og den kan også findes i afsnittet om Samfund og erhverv (s. 63). Jeg forstår godt, at der er gentagelser, når bogen er opbygget, som den er, og der vil være gentagelser, hvis de historiske afsnit skulle være ført frem til 2021, når der er et helt afsnit om Samfund og erhverv. Alligevel virker det vilkårligt, når man vælger at bruge 2007 som endestation for den historiske udvikling.

I begyndelsen af denne anmeldelse nævnte jeg, at 5. udgave var bebyrdet med alt for mange detaljer. Det er 6. udgave bestemt ikke. Det er vanskeligt at finde den rette balance mellem en oversigt, som giver os et overblik uden at være detaljemættet. Jeg har nævnt et eksempel på, at der mangler enkelte oplysninger, og læsere, der kender de kommuner, som bind 24 omhandler, vil sandsynligvis savne oplysninger, som de mener er vigtige.

En anden forskel mellem 5. og 6. udgave er, at der i 5. udgave var litteraturhenvisninger. Det har man valgt ikke at bringe i 6. udgave. Jeg ved ikke, om der findes sådanne henvisninger andetsteds i værket, men jeg synes, at det er en mangel, at der ikke i dette bind er forslag til videre læsning. Endvidere kan jeg som nævnt i anmeldelsen savne indblik i mere kontroversielle emner som problemerne med biodiversiteten og med landbruget.

Der er lysår mellem 5. og 6. udgave af Trap Danmark. Det er et imponerende flot stykke boghåndværk, som forlaget præsenterer. Billederne fanger øjnene, samtidig med at de opfylder det formål, der er med et billedmateriale i en håndbog. Det er simpelthen en fornøjelse at åbne bogen og lade sig inspirere til videre læsning pga. billederne. Tænk at en fagbog kan fremstå så flot og indbydende. Teksten er veldisponeret og velskrevet, og den kan læses af alle, der ikke har en specialviden om emnerne. I disse tider siger det næsten

sig selv, at bøgerne i Trap Danmark bliver suppleret med en webbaseret tjeneste med trap.lex.dk. Trods indvendingerne er Trap Danmark 6. udgave bind 24 en pragtpræstation og kan varmt anbefales.

[Historie-online.dk, den 8. marts 2022]

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/den-foerste-ghetto>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

EGTVEDPIGENS REJSE

[<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/egtvedpigens-rejse>]

SØNDERJYLLAND I 1933

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/soenderjylland-i-1933>)

TRAP DANMARK BIND 26

(<http://www.historie-online.dk/boger/trap-danmark-bind-26>)

Byvandring i Aalborg

Guidede ture med spændende historier fra besættelsestiden og middelalderen

(<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/byvandring-i-aalborg>)

Indhenter fortiden os?

Temanummer af tidsskriftet RADAR

(<http://www.historie-online.dk/historielab/indhenter-fortiden-os>) (<http://www.historie->

Hans Christian Kofoed - Historiens Aktører nr. 62

Ole Mortensøn skriver om skaberen af Kofoeds Skole

[online.dk/temaer-9/artikler-51-51/historiens-aktoerer/hans-christian-kofoed-historiens-aktoerer-nr-62](http://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/historiens-aktoerer/hans-christian-kofoed-historiens-aktoerer-nr-62) (<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/tv-tips/tv-tips-uge-11-2022>)

TV-tips, uge 11, 2022

Bl.a. dokumentar om almindelige tyskeres smalfilm fra Nazi-Tyskland

Årets historiske bog 2021

Snart sidste chance for at stemme. Afstemningen lukker på søndag den 13. marts.

(<http://www.historie-online.dk/boger/arets-historiske-bog-8-8/aarets-historiske-bog-2021>)

Carl og Karin Larsson - Historiens Aktører nr. 61

Ole Mortensøn skriver om skandinavisk livsstils pionerer

(<http://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/historiens-aktoerer/carl-og-karin-larsson-historiens-aktoerer-nr-61>) (<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/tjenestefolkene->